

Utrikesdepartementet
Europakorrespondentenheten

Rådet för utrikes frågor den 12 oktober 2026

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter
3. Aktuella frågor
4. Säkerhetsaspekter av EU:s utvidgning

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Maria Malmer Stenergård

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera säkerhetsaspekter av EU:s utvidgning.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen anser att EU:s fortsatta utvidgning och samarbete med partner i vårt närområde har stor säkerhetspolitisk betydelse. Utvidgningen är en investering i fred, demokrati, säkerhet, stabilitet och välbefinnande, och det ligger i EU:s intresse att hjälpa kandidatländerna att närma sig EU. Detta är av särskild vikt mot bakgrund av Rysslands aggression mot Ukraina. EU:s viktigaste bidrag till Ukrainas och därmed Europas långsiktiga säkerhet är EU-medlemskapet. Genom utvidgningen stärks också EU:s röst i världen och våra gemensamma säkerhets- och försvarspolitiska instrument och resurser gynnas.

Regeringen stödjer närmare samarbete mellan EU och kandidatländerna, däribland inom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, i syfte att främja reformarbetet i länderna och bättre förbereda dem för framtida medlemskap.

Regeringen verkar för att EU ska ta nästa steg i Ukrainas och Moldaviens EU-anslutningsprocesser genom att öppna resterande förhandlingskluster utan dröjsmål i linje med kommissionens rekommendation och den meritbaserade ansatsen. Regeringen verkar också för att kandidatländerna på västra Balkan fortsätter på den inslagna vägen mot framtida EU-medlemskap. Regeringen anser att länderna bör ansluta sig fullt ut till EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik och fortsätta att genomföra nödvändiga reformer utan dröjsmål.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Västra Balkan behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 8 maj inför rådet för utrikes frågor den 11 maj 2026. Utvidgningen behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 18 september 2026 inför allmänna rådet den 22 september 2026.

5. Rysslands aggression mot Ukraina

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Maria Malmer Stenergård

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera Rysslands aggression mot Ukraina.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen stödjer alla fredsanstängningar som syftar till att uppnå en rättvis och hållbar fred. En fredsuppgörelse behöver vara grundad i folkrätten, inklusive FN-stadgan, och respektera Ukrainas suveränitet, territoriella integritet och politiska oberoende, samt värna europeisk säkerhet. Trots Ukrainas, Europas och USA:s fredsanstängningar visar Ryssland ingen genuin fredsvilja.

Regeringen verkar fortsatt för ett ökat, starkt och långsiktigt stöd från EU till Ukraina – politiskt, militärt, ekonomiskt, humanitärt och rättsligt – samt fortsatt stöd för Ukrainas EU-närmande. Rysslands hybridangrepp mot medlemmar i EU och Nato syftar till att splittra oss och underminera stödet till Ukraina. EU behöver därför visa ännu större beslutsamhet i sitt stöd till Ukraina.

Inför vintern är luftförsvar och energistöd särskilt angeläget. Regeringen välkomnar de pågående utbetalningarna inom ramen för EU:s 90-miljarderslån till Ukraina. Regeringen verkar fortsatt för att de immobiliserade ryska centralbankstillgångarna ska kunna användas för ytterligare stöd till Ukraina och skickade tillsammans med Nederländerna, Polen och Spanien ett gemensamt brev om detta inför EU:s informella utrikesministermöte i augusti. Regeringen välkomnar överenskommelsen om stödet till Ukraina inom ramen för den Europeiska fredsfaciliteten (EPF). Överenskommelsen innebär att 900 miljoner euro går till EU:s militära stödsats för Ukraina, 1 miljard euro kommer att finansiera ny gemensam upphandling av utrustning, och 4,7 miljarder euro går till att ersätta medlemsstater för tidigare donationer. Ersättningarna kan sedan återinvesteras i stöd till Ukraina.

Regeringen fortsätter att stödja EU:s bidrag till en stärkt civil säkerhetssektor i Ukraina genom insatsen EUAM Ukraina och till stärkandet av Ukrainas försvarsmakt genom insatsen EUMAM Ukraina.

EU behöver fortsätta att öka pressen på Ryssland. Regeringen verkar för ytterligare kraftfulla åtgärder mot Rysslands krigskassa, inklusive åtgärder mot energiexporten, finanssektorn och den ryska militärindustrin. Regeringen välkomnar förslag på nya sanktionslistningar mot det ryska militärindustriella komplexet. Fler åtgärder behövs mot skuggflottan och dess möjliggörare för att minska Rysslands energinntäkter. Det är angeläget att alla EU:s medlemsstater tar sitt ansvar för att motverka det ekosystem som stödjer skuggflottan. Regeringen verkar också för att EU inför sanktioner mot stora ryska oljebolag. Därtill behöver EU säkerställa ökad effekt av sanktioner genom ytterligare åtgärder mot sanktionskringgåendet. Regeringen verkar också, tillsammans med likasinnade, för att EU ska införa importtullar på fler sektorer i relation till Ryssland och Belarus. Regeringen vill dessutom se fler sanktionslistningar under EU:s hybridsanktionsregim kopplat till den senaste tidens händelser, däribland sabotageförsöket i Leipzig.

Regeringen fortsätter att aktivt stödja Ukrainas reformarbete och andra åtgärder som bidrar till att upprätthålla momentum i landets EU-anslutningsprocess. Samtidigt understryker regeringen vikten av fortsatta reformer, inte minst på rättsstatsområdet. Att det första och sjätte klustret i Ukrainas och Moldaviens EU-anslutningsprocess öppnades i somras var ett viktigt steg. Regeringen fortsätter att verka för att EU utan dröjsmål öppnar samtliga kluster, i linje med Europeiska kommissionens rekommendation.

Regeringen verkar för ansvarsutkrävande för de folkrättsöverträdelser och brott som har begåtts med anledning av Rysslands aggression mot Ukraina. Regeringen välkomnar de viktiga framsteg som gjorts för att inrätta en särskild tribunal för aggressionsbrottet mot Ukraina och en internationell skadeståndskommission. I juni 2026 blev Sverige en av de grundande medlemmarna av båda mekanismerna. Regeringen verkar vidare för att man ska uppmärksamma situationen för befolkningen på de temporärt ockuperade områdena och för att för de olagligt bortförda ukrainska barnen ska återföras snarast.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Rysslands aggression mot Ukraina behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 10 juli inför rådet för utrikes frågor den 13 juli.

6. Situationen i Mellanöstern

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Maria Malmer Stenergård

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera situationen i Mellanöstern.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen ser med oro på att situationen i Hormuzsundet förblir olöst, mer än ett halvår efter konfliktens början. Regeringen uppmanar parterna att visa återhållsamhet och engagera sig fullt ut i diplomatiska ansträngningar för att nå en lösning. Fri sjöfart genom Hormuzsundet måste återupprättas i enlighet med folkrätten. Iran kan aldrig tillåtas att utveckla kärnvapen eller hota säkerheten i regionen och i väst. EU:s tryck på den iranska regimen måste upprätthållas. EU måste fortsatt stå upp för en bättre framtid för Iran och att det iranska folkets strävan efter respekt för mänskliga fri- och rättigheter, inklusive yttrande- och mötesfrihet, höras.

Utvecklingen i Jemen och attacker mot Saudiarabien bidrar ytterligare till att undergräva stabiliteten och säkerheten i regionen. Houthiserna bär ansvaret för eskaleringen, och regeringen uppmanar houthierna att omedelbart upphöra med attackerna och återgå till dialog inom ramen för en återupptagen FN-ledd fredprocess.

Regeringen välkomnar det kommande toppmötet mellan EU och Gulfstaternas

samarbetsråd (GCC). I den allvarliga situation som råder i regionen är mötet en viktig signal om den tyngd EU och Gulfregionen tillmäter relationen med varandra.

Regeringen ser med stort allvar på utvecklingen på Västbanken. Regeringen fördömer expansionen av illegala bosättningar och den kraftiga ökningen av bosättarvåldet. Upphandlingsprocessen för delar av bosättningsplanen E1 pågår och riskerar att kraftigt underminera möjligheterna till en tvåstatslösning. Israels aviserade beslut som påverkar möjligheten för ett antal diplomatiska beskickningar att verka är oroväckande. Samtal sker mellan länder, inklusive Sverige, som har diplomatisk närvaro på plats.

Regeringen verkar fortsatt för att EU ska nå politisk överenskommelse om att stärka differentieringspolitiken. Regeringen fortsätter även att verka för att EU ska besluta om ytterligare sanktionslistningar mot extremistiska bosättare och bosättarorganisationer, liksom för att EU ska nå enighet kring liggande förslag om sanktioner mot extremistiska israeliska ministrar.

Situationen i Gaza är fortsatt mycket allvarlig. Regeringen understryker vikten av att EU fortsätter verka för en omedelbar implementering av fredsplanen, i enlighet med folkrätten, och för åtgärder som främjar en tvåstatslösning. Detta innefattar en tidig återuppbyggnad av Gaza, avvapning av Hamas, ett israeliskt tillbakadragande från Gaza samt fortsatta reformer av den palestinska myndigheten. Gaza och Västbanken måste återförenas under en reformerad palestinsk myndighet med stärkta institutioner och utan inflytande från Hamas. Det är också viktigt att fria och rättvisa val genomförs i Palestina, och att EU stödjer dessa. EU:s tryck gentemot Israel att ändra sitt agerande måste intensifieras.

Regeringen ser med stor oro på den fortsatt mycket kritiska humanitära situationen i Gaza. Det är avgörande och en folkrättslig skyldighet att Israel säkerställer varaktigt, säkert och obehindrat humanitärt tillträde. Dessutom måste journalister och hjälparbetare ges tillträde. Regeringen har sedan oktober 2023 bidragit med över 2,5 miljarder kronor i humanitärt stöd till Palestina, vilket gör Sverige till en av de största givarna till Gaza i världen. Förra året var Sverige störst av EU:s medlemsstater.

Regeringen välkomnar förberedelserna för en EU-insats med syfte att bidra till stabilitet och fred i Libanon.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Situationen i Mellanöstern behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 10 juli inför rådet för utrikes frågor den 13 juli.